

Inspiratiekader voor onderwijs

De evaluatie van het onderwijs kadert binnen de zes strategische onderwijsdoelstellingen van de UGent nl: (1) multiperspectivisme en Durf Denken, (2) onderwijs gebaseerd op onderzoek, (3) aandacht voor talent bij studenten en personeel, (4) betrekken van stakeholders, (5) internationalisering, (6) kwaliteitszorg.

De onderwijspraktijk bevat een brede waaier aan activiteiten. In dit model wordt de diversiteit aan rollen en ambities vertaald naar vijf dimensies. Hieronder worden voor elk van de dimensies suggesties gedaan van elementen die lesgevers kunnen aanhalen om hetgeen zij binnen een dimensie willen realiseren of realiseerden, aan te tonen. Deze suggesties zijn cumulatief noch limitatief: niet alle elementen moeten dus worden aangetoond en ook elementen die hieronder niet zijn opgenomen kunnen het dossier versterken.

Bij de keuze van de verschillende dimensies houdt het betrokken ZAP-lid rekening met de noden op het gebied van onderwijs op het hogere aggregatieniveau (vakgroep, opleiding, faculteit).

1. De aard van de lesopdracht en de kwaliteit ervan: deze dimensie bevat de onderwijsopdracht die door het ZAP-lid wordt opgenomen. Opdracht en kwaliteit gaan altijd samen: voor elk deel van de onderwijsopdracht wordt ook altijd de kwaliteit bekeken.

De lesopdracht

- De opleidingsonderdelen waarvan men verantwoordelijk lesgever of medelesgever is
- De zelf gegeven contacturen rekening houdend met het aantal en de omvang van de groepen
- De soorten werkvormen die worden gehanteerd
- De soorten evaluatievormen die worden gehanteerd
- De coördinatie-activiteiten zoals de organisatie van practica, werkcolleges, oefeningen, stages in binnen- en buitenland, ...
- De begeleiding van praktijkassistenten, onderwijsbegeleiders, of andere begeleiders van het onderwijs
- Bijdragen in het kader van niet-initieel onderwijs (vb. doctoraatsopleiding, Life Long Learning, zomercursussen, honoursprogramma's, ...)
- Initiatieven in het kader van vakspecifieke begeleiding van studenten en begeleiding van buitenlandse studenten

Kwaliteit van de lesopdracht

- De kwaliteit van het onderwijs moet in ieder geval gegarandeerd worden: aantoonbaar initiatief nemen op het vlak van de continue verbetering van het eigen onderwijs
- [Onderwijsevaluaties door de studenten](#)
  - Zelf-reflectie, initiatieven en acties die genomen werden op basis van feedback van studenten in onderwijsevaluaties
  - Uitstekende onderwijsevaluaties door de studenten kunnen gebruikt worden om de eigen excellentie aan te duiden
  - Facultaire syntheseverslagen over de onderwijsevaluaties
  - Feedback uit focusgroepgesprekken met studenten

- **Leerinhoud:**
  - Actualiteit: integratie van recente evoluties in het wetenschapsdomein
  - Wetenschappelijke onderzoeksbasis: academisch onderwijs is altijd gebaseerd op evidence en onderzoek, dit wordt ook gereflecteerd in de leerinhoud, bv. door integratie van wetenschappelijke literatuur, relevant wetenschappelijk onderzoek, etc.
  - Samenhang: verticale en horizontale samenhang tussen opleidingsonderdelen binnen de opleiding, plaats van de opleidingsonderdelen in het geheel van de opleiding, bijdrage van de eindcompetenties aan de opleidingscompetenties
  - Het integreren van internationale elementen en inzichten
  - Het inhoudelijk herwerken van een of meerdere opleidingsonderdelen
  - Het maken, regelmatig reviseren, en/of selecteren van kwalitatief leermateriaal
- **Werkvormen**
  - Keuze van kwaliteitsvolle werkvormen, gekoppeld aan uitdagende onderwijs- en leeractiviteiten, die aansluiten bij de leerdoelen/eindcompetenties/opleidingscompetenties ('constructive alignment') met aandacht voor de inpassing van de werkvormen in het geheel van werkvormen dat in de opleiding wordt gehanteerd
  - Aandacht voor activerend onderwijs waarbij studenten gestimuleerd worden om zich actief te engageren in het hele leerproces: studenten prikkelen om mee te denken, herdenken van een les/vak, implementatie van activerende werkvormen zoals groepswerken, casussen, blended learning, flipping the classroom, teambased learning, problem-based learning, student-centred learning, etc.
  - Het onderwijskundig herwerken van een of meerdere opleidingsonderdelen
  - Het introduceren van vernieuwende onderwijstechnieken en de haalbaarheid en/of effectiviteit ervan opvolgen
- **Toetsing**
  - Keuze van kwaliteitsvolle evaluatievormen die aansluiten bij de leerdoelen/competenties en onderwijs- en leeractiviteiten ('constructive alignment')
  - Toepassen van principes van kwaliteitsvolle evaluatie: validiteit, betrouwbaarheid en transparantie
  - Zorgen voor kwalitatieve feedback, zowel tussentijds voor het stimuleren van het leerproces, op opdrachten, papers, oefeningen, presentaties etc., als na het examen
  - Het introduceren van innovatieve feedbackvormen zoals peer feedback en peer review
  - Het introduceren van innovatieve toetsvormen of –inzichten

2. De begeleiding van bachelorproeven en masterproeven en de kwaliteit ervan: deze dimensie focust op de begeleiding van studenten bij het uitwerken van bachelor- en/of masterproeven.

Bachelor- en masterproeven

- De afgewerkte en nog lopende bachelorproeven en masterproeven waarvan promotor en co-promotor
- De bachelorproeven en masterproeven waarvan commissaris
- De afspraken die met elke student gemaakt worden over de begeleiding van de bachelor- en masterproef door het ZAP-lid zelf en door assistenten/onderzoekers
- Opleiding, coördinatie en supervisie van assistenten/onderzoekers bij de begeleiding van eigen bachelor- en/of masterproeven

Kwaliteit

- Masterproefevaluaties door studenten (indien voorhanden)
- Toepassen van principes van kwaliteitsvolle begeleiding en beoordeling van bachelor- en masterproeven:
  - Zorgen voor duidelijke communicatie en afspraken
  - Zorgen voor regelmatige en kwaliteitsvolle feedback zowel op inhoudelijk vlak als op het vlak van schrijfvaardigheid
  - Zorgen voor een kwaliteitsvolle beoordeling van de masterproef

3. Onderwijsprofessionalisering: deze dimensie legt de klemtoon op groei en ontwikkeling, de mate waarin lesgevers zich verder bijscholen in het ontwikkelen van hun competenties m.b.t. het lesgeven of hun andere onderwijsgerelateerde taken

- Eigen ontwikkelingsportfolio m.b.t. onderwijsprofessionalisering met opbouw van te volgen traject, hierin kunnen zowel formele als informele initiatieven van onderwijsprofessionalisering meegenomen worden
- Actieve deelname aan de basisdocententraining
- Initiatieven gericht op taalverwerving in functie van decretale verplichtingen zoals het integratietraject voor anderstalige ZAP-leden, taalcursussen en testen
- Het actief verwerven van de nodige competenties voor het uitvoeren van opdrachten in onderwijsbeleid
- Aantal activiteiten onderwijsprofessionalisering georganiseerd door de centrale diensten waaraan is deelgenomen
- Aantal en aard van de activiteiten onderwijsprofessionalisering georganiseerd door faculteiten, vakgroepen, opleidingen, of externen waaraan is deelgenomen
- Actieve deelname aan nationale en internationale workshops, studiedagen, congressen m.b.t. onderwijs
- Zelf nemen van initiatieven tot het organiseren van onderwijsprofessionaliseringsactiviteiten m.i.v. bijdrage aan facultaire of universitaire onderwijsdag

4. Onderwijsbeleid: deze dimensie legt de klemtoon op taken die worden opgenomen als verantwoordelijke of deelnemer in structuren die een centrale rol spelen bij het uittekenen en uitvoeren van het onderwijsbeleid

- Het kwaliteitsvol uitvoeren gedurende een bepaalde periode van een coördinerende en verantwoordelijke taak in het onderwijsbeleid zoals:
  - voorzitter opleidingscommissie
  - ombudspersoon
  - voorzitter toetscommissie, voorzitter examencommissie, voorzitter curriculumcommissie
  - voorzitter specifieke werkgroep omtrent onderwijsbeleid of -kwaliteitszorg
  - voorzitter peerleercommissie
  - voorzitter van de Facultaire Commissie Internationalisering
  - academisch uitwisselingscoördinator
- Het deelnemen in structuren die een centrale rol spelen bij het uittekenen en uitvoeren van het onderwijsbeleid:
  - lid commissie kwaliteitszorg onderwijs (CKO)
  - lid opleidingscommissie
  - lid toetscommissie

- lid specifieke werkgroep omtrent onderwijsbeleid of –kwaliteitszorg
- lid peerleercommissie
- lid van de Facultaire Commissie Internationalisering
- Het kwaliteitsvol uitvoeren van de opgenomen taken binnen onderwijsbeleid
  - Het uittekenen van een beleidsplan onderwijs voor de faculteit/opleiding
  - Het grondig hervormen van (een deel van) een opleiding
  - Het uitbouwen van een Engelstalig traject binnen een bestaande Nederlandstalige opleiding
  - Het voorbereiden van een aanvraag voor een Engelstalige opleiding, equivalent aan een reeds bestaande Nederlandstalige opleiding
  - Het voorbereiden van een aanvraag voor een nieuwe opleiding
  - Het coördineren van een internationale opleiding (ICP, Erasmus mundus, ...)
  - Het opzetten van nationale en internationale onderwijsprojecten en onderwijsprojecten in ontwikkelingssamenwerking

5. Onderwijskwaliteitszorg: deze dimensie focust op een geheel van taken die behoren tot onderwijskwaliteitszorg in de ruime betekenis en die tot doel hebben om het onderwijs en de onderwijskwaliteit te verbeteren.

- De verantwoordelijkheid opnemen voor het uitwerken en opvolgen van (delen van) de opleidings- of facultaire monitor en er (mee) voor zorgen dat dit een instrument wordt en blijft voor de realisatie van de kwaliteitscultuur
- De verantwoordelijkheid opnemen voor activiteiten gericht op oriëntering, op begeleiding en remediëring van de (diverse) studentenpopulatie om hun studiesucces en welzijn te bevorderen en op uitstroom en employability
- De verantwoordelijkheid opnemen binnen een opleiding voor activiteiten gericht op de communicatie, afstemming en informatiedeling tussen collega's en naar studenten via o.a. infosessies, leerlijnwerkgroepen, PR werkgroepen, blokcommissies, ... voor zover deze niet behoren tot de 4 vorige dimensies
- Het stimuleren en installeren van een permanente cultuur van kwaliteitszorg door het consequent toepassen van de PDCA en/of door het coördineren van of participeren in acties omtrent benchmark
- Het organiseren van initiatieven op het gebied van de 6 strategische onderwijsdoelstellingen zoals bv. multidisciplinaire activiteiten, internationalisation@home, wetenschapscafé, kinderuniversiteit, maatschappelijk engagement, duurzaamheid & ondernemerschap, ontwikkelen onderwijssoftware, diversiteit, alumniwerking, ... voor zover deze niet behoren tot de 4 vorige dimensies
- Het verspreiden van eigen kennis over onderwijs en –kwaliteit naar collega's
- Publicaties over onderwijs
- Ontwikkelen van en/of deelnemen aan onderwijsinnovatieprojecten met oog voor bredere verspreiding van de resultaten
- Het ontwikkelen van MOOC's en andere vormen van virtueel onderwijs
- Het deelnemen aan International Staff Exchange
- Het deelnemen als voorzitter/lid aan externe visitatiecommissies of kwaliteitscommissies onderwijs
- Begeleiding van masterproeven of doctoraten die een toepassing hebben in onderwijsbeleid en –kwaliteitszorg, tenzij binnen het eigen onderzoeksgebied
- Het ontwikkelen en aanbieden van diversiteitssensitief onderwijs (aanpassen en aanbieden van leerinhoud, leermateriaal, werk- en toetsvormen zodat ingespeeld wordt op een studentenpopulatie die divers is qua achtergrond, referentiekader, voorkennis en talent)